

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво»

Галузь 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Освітній рівень бакалавр

Рік навчання 2024-25, 3 семестр

Обов'язковий курс, денна форма навчання

Викладачі:

© доц. Красноголовець О.С.

e-mail: o.s.krasnoholovets@npu.edu.ua,

ст. викладач Цебенко Любомир Іванович

e-mail: l.i.tsebenko@npu.edu.ua

Лінк на профіль викладачів: <http://bit.ly/3YWYyDS>

Індивідуальні консультації – четвер 14.00-15.20

Аудиторія: арт-простір СКЛО

ПЕРЕДУМОВИ ЗАРАХУВАННЯ НА КУРС:

Базовий курс. Базові уявлення про фізіологію, практичні навички та вміння з
рисунку.

ОГЛЯД КУРСУ

Мета курсу:

- допомогти вам краще розуміти внутрішню конструкцію людського тіла;
- навчити вас правильно передавати пластику поверхні людського тіла в статичній й динамічній під час створення зображення пензлем, олівцем чи стилусом;
- пояснити вам як використовувати теоретичні знання з пластичної анатомії в художній і педагогічній практиці.

Ми з вами дослідимо:

- анатомічні особливості людського тіла і способи його зображення на площині;
- правила та закони побудови фігури людини у стані спокою та в русі;
- як використовує митець знання з пластичної анатомії у різних видах образотворення: від зарисовок і ескізів картини, скульптури, дизайну книги, плаката, костюма, авторської ляльки тощо;

- як трансформувати отриманий досвід в практику роботи художника-педагога.

Ми розширимо ваш практичний художній досвід під час реалізації наступних завдань:

- створення докладного зображення кістяка людського тіла у двох проекціях з виокремленими деталями;
- зарисовки головних груп м'язів тулуба для розуміння рельєфу поверхні тіла;
- зарисовки верхніх і нижніх кінцівок у статичних положеннях і у русі з анатомічним аналізом;
- зарисовки голови і шиї з акцентом на роботі м'язів і багатогранності психологічних станів, які вони передають.

Наприкінці вивчення курсу ви впевнено володітимете розумінням пластики людського тіла, зможете реалізовувати власні задуми в авторському художньому творі.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання, під час художньої діяльності або організації різнорівневої художньої освіти, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване персоніфіковане викладання, пояснювально-ілюстративне викладання, демонстрування наочності, педагогічний рисунок, робота з моделями, робота з натури, робота з пам'яті, копіювання, навчально-творчі завдання.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

3 кредити, 90 год., 34 год. лабораторних занять

1. Пластична анатомія як допоміжна дисципліна у вивченні основ зображувальної грамоти. Поняття про кісткову і м'язову системи	4
2. Поняття про пропорційні модулі, єгипетські і грецькі канони, канон для художників. Центр ваги тіла людини, поняття про площу опори	4
3. Хребет як основа всього скелета. Грудна клітина. Череп - скелет голови	6
4. Плечовий пояс і скелет верхньої кінцівки. Тазовий пояс та нижня кінцівка. Відмінності скелету чоловіка і жінки	4
5. Загальні знання про м'язи. Будова м'язів. М'язи тулуба і шиї	4
6. М'язи верхніх та нижніх кінцівок і тазового поясу	8
7. М'язи голови. Участь м'язів обличчя у міміці. Анатомія ока, вуха і носа	4

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Огляд будови людського тіла	4
2. Поняття про пропорційні модулі	4
3. Скелет, грудна клітина, череп	6
4. Кістки плечового поясу, верхньої кінцівки, кісток тазу і нижньої кінцівки	4
5. М'язи тулуба і шиї	4
6. М'язи плечового поясу і тазу, верхньої і нижньої кінцівок	8
7. М'язи голови, мімічні м'язи, анатомія ока, вуха, носа	4

РОБОТА В СЕМЕСТРІ

Навчальний матеріал курсу, зміст практичних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація буде зберігатися на веб-сайті курсу за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=390>. Прохання повідомляти мене про технічні проблеми веб-сайту курсу, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

Радимо користуватися медіафайлами Pinterest, Croquis cafe, Crocke 360 you tube, рекомендованими візуальними ресурсами.

Практична підготовка є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє активному здобуттю художніх навичок і умінь. Завдання матимуть центральну мету формування базових знань з пластичної анатомії, будови і пропорцій людського тіла, вмінь зображення людини в русі з різних ракурсів. Важливо, щоби ви активно вдосконалювалися в отриманих художніх навичках і вміннях, адже найефективніший спосіб стати кращим художником – створити, виправити, а потім створити наново.

Самостійна робота студента зараховується при підведенні підсумків роботи у семестрі.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основні

1. Барчай Й. Анатомія для художників. М. : ЕКСМО-Пресс,. 2001.
2. Ган Н.С. Курс пластичної анатомії людини. Київ : Мистецтво.
3. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Київ : Вища школа.
4. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. Київ. 2013.

Додаткові

- 1.Баммес Г. Изображение фигуры человека. Берлин, Фольк унд виссен, 1984.
2. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=5JH1QDDI2Og>
3. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=blNT_oD1MB8
4. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=U2ujqmk1SKI>
5. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=y6bmTbK-8ss>
6. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=7pYjP8uSSsA>
7. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=W7tuHS5jx4w>
8. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=FzFqbv5h8Co>
9. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/playlist?list=PLw_KkgCxYIrCcXjRUdF8zcy-dxcMycbOm
10. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=WM_qn9-FhTY
11. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=SHI3K2HhoxQ>
12. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=R9wT_OL7pow

ПОЛІТИКА КУРСУ

1.Очікується, що студенти відвідують усі заняття з усіма необхідними матеріалами, готові активно працювати, читати надані матеріали, робити конспекти та завжди брати участь у діяльності. Студенти, які запізнюються на лекційне заняття, в аудиторію не заходять, поважаючи своїх одногрупників. Уважно слухати, вимикати мобільні телефони – означає підтримувати середовище, сприятливе для навчання.

Відповідальність за обслуговування і модернізацію електронних пристроїв, пов'язаних з курсом, несе студент, а не викладач або Університет.

Врахування відповідей комп'ютерного тестування, які викладач не отримав з технічних причин, можливе лише за умови надання скріншоту з назвою тесту, датою і прізвищем студента.

2.Студенти будуть нести відповідальність за систематичне читання та коментування навчальних текстів, за отримання і засвоєння всієї інформації. Запізнення і відсутність студента на заняттях не знімає цієї відповідальності.

3.На курсі ми заохочуємо студентів обговорювати досліджувані проблеми, задавати розумні запитання. Уважне самостійне читання текстів передбачає, що студенти приходять на заняття з великою кількістю питань, що потребують обговорення. Дискусії є вкрай бажаними.

4.В інтересах усіх учасників цього курсу наполегливо рекомендується, щоби результати теоретичної та практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Зверніть увагу, що роботи, представлені із запізненням, не будуть зараховуватися без попередньої згоди викладача. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдань, приходьте на

консультації, щоби ми могли попрацювати разом. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних занять (або останнього дня заняття за модулем, якщо їх декілька)..

Також прошу зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) є не тільки у студентів, але й у викладача, і, відповідно, вони не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити надіслані студентами у ці дні можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.

Після закінчення часу, відведеного на тестування, збираються всі тестові форми і листи, незалежно від рівня їх завершення.

5. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>.

6. Ми підтримуємо індивідуальну траєкторію навчання студентів за рахунок вільного вибору теми для творчих робіт і курсового дослідження, а також сприяємо отриманню студентами інформації в асинхронному режимі на основі LMS. Проте поточні формувальні опитування відбуваються тільки у визначений викладачем час за розкладом.

7. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, підказки, копіювання робіт інших студентів і митців, плагіат. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universityet/prozoryi-universityet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.

8. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iakosti-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Вид навчальної діяльності	Бали
2 курс – 3 семестр	
Зображення пропорцій людини, канони	10
Зображення скелета і черепа	20
Зображення кісток плечового поясу, верхньої кінцівки, кісток тазу і нижньої кінцівки	20
Зображення м'язів тулуба і шиї	20
Зображення м'язів плечового поясу і тазу, верхньої і нижньої кінцівок	20
Замальовки або копії різних мімічних станів обличчя.	10

Поточний рейтинговий бал - залік	100

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Поточний рейтинговий бал - залік Оцінювання практичних робіт	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧИХ РОБІТ				
	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність навчально-творчої роботи 33,3%	Ідея навчально-творчої роботи повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною та інформативною	Ідея навчально-творчої роботи відповідає змісту завдання, є досить виразною та інформативною, містить елементи оригінальності	Ідея навчально-творчої роботи частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й малоінформативною, що ґрунтується на існуючих зразках	Ідея навчально-творчої роботи не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність навчально-творчої роботи 33,3%	Студент застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з майстерністю	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з достатнім вмінням	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує образотворчі техніки на елементарному рівні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, не володіє образотворчими техніками
Презентація 33,3%	Студент дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, результат роботи характеризується акуратністю та контролем за процесом	Студент загалом дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, поодинокі моменти неакуратної роботи не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо опанував послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, неконтрольованість і неакуратність процесів заважає художньому сприйманню кінцевого результату	Студент ігнорує грамотну послідовність виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, робота виконано неакуратно та поза творчим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни